

REFERAT Helseutvalget d. 24-09-2024

Mødedato Tirsdag d. 24. september 2024 kl. 09:00

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Referatsaker.....	10
Behandling av utvalgssak.....	11
Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 27. 08.2024.....	12
Organisering av boligsosialt arbeid.....	14
Hørings svar på NOU om politiets håndheving av mindre narkotikaovertrædelser.....	21
Budsjettreduksjon i forbindelse med næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret - vurdering av	37
Åpen halvtime.....	39

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Spørsmål fra Tom Jørgensen - helseutvalg 24.9.24

Kommunalutvalget 27.08.2024 - Boligsosialt arbeid

Innsjekk dialogmøte 24. sept 2024

Evaluering dialogmøte 24. sept 2024

Innsjekk dialogmøte 24. sept 2024 oppsummering

Evaluering dialogmøte 24. sept 2024 oppsummert

Innledning temadel

Komplett innkalling Helseutvalget 24.09.2024

Møteinnkalling Helseutvalget 24.09.2024

PROTOKOLL HELSEUTVALGET

Dato: 24.09.2024
Sted: Bystyresalen
Behandlede saker: 47/24 - 50/24
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 14.30
Møteleder: Leder i utvalg Ebbe Boel Pedersen

Til stede:

Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Mette Fimreite Roth (H)
Kjetil Aasen (H)
Hans Erik Munkvold Fiskvik (H)
Einar Dyrholm (KRF) for
Tom Jørgensen (FRP)
Gry Vibeke Aga Stubstad (FRP)
Hildegunn Marie Tønnessen Seip (MDG)
Glenn-Rune Seland (Rødt)
Vidar Sveinung Kleppe (KL)
Annette Longnes Jensen (SV) for

Forfall:

Anette Nygård Kristoffersen (KRF)

Neda Blakstad (AP)

Til stede fra administrasjonen:

Brede Skaalerud, direktør helse og mestring
Janne B. Brunborg, ass. direktør helse og mestring
Inger Ingebretsen, kommunalsjef livsmestring
Mette Brevigh Nilsen, kommunalsjef hjemmetjenester og rehabilitering
Tone Kylland, kommunalsjef helsefremming og inkludering
Heidy Døsvik, NAV leder
Ellen Torgersen, virksomhetsleder helse og mestring stab
Hilde Engenes, virksomhetsleder helse og mestring stab
Olga Rugsland Espegren, leder helse og mestring stab utviklingscenter
Ilse Van Lingen, rådgiver helse og mestring stab strategi og plan
Annette Sørli Stray, rådgiver frivillighet og medvirkning
Kjetil Paulsen, økonomirådgiver
Johanne Marie B. Nilsen, rådgiver kultur og innbyggerdialog stab
Tamara Villanueva, utvalgssekretær politisk sekretariat

Dessuten møtte:

Arild Birkenes, leder eldrerådet
Astrid Tvedten, representant fra rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Temadel

Dialogmøte

Ved direktør for helse og mestring i samarbeid med kultur og innbyggerdialog.

Helseutvalget har invitert representanter fra frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører til dialogmøte.

Dialogmøte mellom Helseutvalget og frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører

- Program dialogmøte
- Utfordringsbildet
- Menti – Hvem er vi her i dag?

Mulighetsrommet i samhandlingen mellom kommunen og frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører

- Muligheter i samhandlingen mellom kommunen og frivillige organisasjoner, ideelle aktører og sosiale entreprenører
- Felles begrepsforståelse
- Lover og regelverk- økonomiske overføringer
- Samarbeidsformer som gir gevinster-anbefalinger
- Policy for samarbeidet
- Prosentvis inndeling av frivillige organisasjoner i Kristiansand

Utfordringsbildet

Fra arbeidet med ny temaplan for utvikling av helse- og omsorgstjenestene

- Transformasjon mot 2050 En ny tidsepoke for helse- og omsorgstjenester
- Hva er de største utfordringene for Kristiansand kommune?
- Demografisk utvikling i Kristiansand mot 2050
- Sterk vekst i aldersgruppen over 80 år
- Flere innbyggere = flere behov!
- Forventer mer enn en dobling av personer med demens i Kristiansand
- Fremskrevet behov for helse- og omsorgstjenester til personer under 67 år
- Aldersbæreevne
- Andel personer i jobb som arbeider heltid er lav i Kristiansand
- Seniorressursen - Personer 67 – 74 år som er i arbeid
- Demografikostnader i Kristiansand
- Prioriteringskriterier
- Pårørendeomsorg (antall innbyggere 50-66 år per innbygger 85+ år)
- Forventningsgap

Der det er utfordringer, er det også muligheter!

- Trenger vi å robotisere helsevesenet i fremtiden?
- Stadig flere eldre klarer seg selv
- Vi kan få til mer med mindre ressurser!
- 3 av 4 planlegger egen alderdom
- Hvordan kan vi som samfunn ta vare på hverandre?
- Ubrukte ressurser i samfunnet - Seniorressursen?
- Innspill fra innbyggerne til planarbeidet:
- Menneskelige ressurser: Vi blir ikke flere, men kan vi mobilisere?

Gruppearbeid

- Dialogmøte med gruppearbeid

- Fokusspørsmål
- Gruppearbeid del 1 (40 min)
- «De 4 regler» for Open Space
- Ulike roller i dialogmøte del 2
- Gruppearbeid del 2
- Oppsummering til slutt

Workshop i plenum.

47/24 Helseutvalgssak:
Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 27.08.2024
 (ark.nr. 2024000079)

Helseutvalgets vedtak:

Helseutvalget godkjenner protokoll fra helseutvalgets møte 27.08.2024.
 (Enst.)

48/24 Bystyresak:
Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser
 (ark.nr. 2023015429)

Helseutvalgets innstilling:

1. Bystyret tar utredningen Vurdering av organisering av det boligsosiale arbeidet, datert 09.05.2024 til orientering.
2. Kristiansand bystyre vedtar å oppheve Kristiansand Boligstiftelse, org. nr. 950 065 141.
3. Kristiansand bystyre vedtar å oppheve Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger org. nr. 959 245 711.
4. Ved opphevelse av Kristiansand Boligstiftelse og Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger, samles eierskapet av kommunens utleieboliger i kommunalsjefområdet Eiendom i By- og stedsutvikling.
5. Anbefalingene som fremkommer i utredningen Vurdering av organisering av det boligsosiale arbeidet, følges opp av kommunedirektøren og ses også i sammenheng med tiltakene som er innarbeidet i boligsosial handlingsplan.
 (Enst.)
6. Kommunalsjefområdet Eiendom By- og stedsutvikling leverer årlig en separat vedlikeholdsrapport for kommunale boliger for bystyret, kommunalutvalget og helseutvalget. Rapporten må inneholde og vektlegge følgende:
 - Vedlikeholdsbehov for de ulike typene boliger skilles ut og tallfestes (snitt pr bolig).
 - Vedlikeholdsplaner med vekt på verdibevarende vedlikehold og vedlikehold i et bærekraftsperspektiv.
 - Finansiering av nødvendig og planlagt vedlikehold.
7. Avdeling i kommunen som «eier» og følger opp boligene inviterer beboere med lange boforhold til årlige beboermøter.

Årlige beboermøter må minimum inneholde informasjon om bygningsmessig status og en tilhørende vedlikeholdsplan. Beboermøter organiseres ut fra type leieforhold, og relevante interesseorganisasjoner inviteres i tillegg.

8. Bystyret ber om en sak der det utredes mulighet for at penger etter salg av kommunal utleiebolig avsettes på et fond som øremerkes vedlikehold og investering av boliger til sosialt formål.»

(Enst.)

9. Det etableres et vedlikeholdsfond med midler fra boligene/stiftelsene, for å sikre bedre vedlikehold av kommunens boligmasse enn tidligere, på varig basis.»

(Enst.)

Forslag:

MDG/R/SV har fremmet følgende forslag:

- «1. Opphevelse av stiftelsene utsettes til det er foretatt vurdering av en ekstern konsulent på hvordan det boligsosiale arbeidet best kan organiseres. Dette skal rapporteres om innen 1.4.2025.
2. Når organisasjonsform er valgt må en sikre at alle midlene fra stiftelsene følger boligene og ikke omdisponeres til andre formål.»

H/FRP/KRF har fremmet følgende forslag:

“Nytt punkt 6:

Kommunalsjefområde Eiendom By- og stedsutvikling leverer årlig en separat vedlikeholdsrapport for kommunale boliger for bystyret, kommunalutvalget og helseutvalget. Rapporten må inneholde og vektlegge følgende:

- Vedlikeholdsbehov for de ulike typene boliger skilles ut og tallfestes (snitt pr bolig).
- Vedlikeholdsplaner med vekt på verdibevarende vedlikehold og vedlikehold i et bærekraftperspektiv.
- Finansiering av nødvendig og planlagt vedlikehold.

Nytt punkt 7:

Avdeling i kommunen som «eier» og følger opp boligene inviterer beboere med lange boforhold til årlige beboermøter.

Årlige beboermøter må minimum inneholde informasjon om bygningsmessig status og en tilhørende vedlikeholdsplan. Beboermøter organiseres ut fra type leieforhold, og relevante interesseorganisasjoner inviteres i tillegg.

Nytt punkt 8:

Bystyret ber om en sak der det utredes mulighet for at penger etter salg av kommunal utleiebolig avsettes på et fond som øremerkes vedlikehold og investering av boliger til sosialt formål.»

MDG/R/SV har fremmet følgende tilleggsforslag:

«Det etableres et vedlikeholdsfond med midler fra boligene/stiftelsene, for å sikre bedre vedlikehold av kommunens boligmasse enn tidligere, på varig basis.»

Voteringer:

MDG/R/SV sitt forslag nr. 1 og 2 falt med 8 mot 3 stemmer (MDG/R/SV).

Kommunedirektørens innstilling pkt. 1-5 ble enstemmig vedtatt.

H/FRP/KRF sitt tilleggsforslag til pkt. 6-8 ble enstemmig vedtatt.

MDG/R/SV sitt tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

49/24Formannskapssak:**Høringssvar på NOU 2024:12 - Håndheving av mindre narkotikaovertridelser**

(ark.nr. 2024017055)

Helseutvalgets innstilling:

Formannskapet vedtar forslag til høringssvar på NOU 2024:12 om håndheving av mindre narkotikaovertridelser.

(Enst.)

Det primære utgangspunktet for høringssvaret må være at det blir obligatorisk oppfølging av barn og unge i et tidlig rusløp, og at politiet skal gis mulighet til å avdekke dette så tidlig som mulig.

(9/2)

Forslag:

H/KRF/FRP har fremmet følgende tilleggsforslag:

«Det primære utgangspunktet for høringssvaret må være at det blir obligatorisk oppfølging av barn og unge i et tidlig rusløp, og at politiet skal gis mulighet til å avdekke dette så tidlig som mulig.»

Voteringer:

H/KRF/FRP sitt tilleggsforslag til innstilling ble vedtatt med 9 mot 2 stemmer (MDG/R)

50/24Formannskapssak:**Budsjettreduksjon i forbindelse med næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret - vurdering av konsekvenser**

(ark.nr. 2024017604)

Helseutvalgets innstilling:

Saken tas til orientering.

(Enst.)

Forslag:

FRP har fremmet følgende forslag:

«Saken tas til orientering.»

Voteringer:

FRP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens innstilling ble ikke votert over.

Åpen runde og eventuelt

Spørsmål fra repr. Tom Jørgensen (FRP) om sykekjøring legevakt

Direktør for helse og mestring svarte ut det innsendte spørsmålet. Besvarelse vedlagt protokollen.

Interpellasjon fra repr. Anette L. Jensen (SV)

Muntlig svar ved direktør for helse og mestring i møtet.

Nye lokaler NAV

NAV leder Heidy Døsvik har orientert om nye NAV lokaler:

«Nå er det offisielt og i dag ble alle ansatte informert om hvor NAV sine nye lokaler skal være fra mars 2026.

De andre leietagerne i GG er i dag også informert.

Det blir Gyldengården. Begrunnelse for valg er knyttet i hovedsak til sikkerhet, egnethet og økonomi. NAV skal lokaliseres i deler av første, hele andre og deler av tredje etasje. Vi skal alle sitte i lokaler tilpasset ABW (aktivitetsbaserte arbeidsplasser). Det vil bli vesentlige ombygninger av lokalene i forhold til slik de er i dag, inklusiv ventilasjonsanlegget som skal byttes ut.

De ansatte har nå i første omgang fått en kort orientering, slik at dere er informert. For å gi utfyllende og god informasjon, kaller vi inn til allmøte fredag 11. oktober. På møtet vil vi komme med flere detaljer, vise tegninger, snakke om det videre arbeidet, og åpne for spørsmål.

Det vil jobbes videre nå med logistikk, løsninger, kultur osv. i perioden fram til nye lokaler.»

Møtet hevet.

Punkt .: Referatsaker

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 47/24: Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 27. 08.2024

Bilag

Protokoll Helseutvalget 27.08.2024

Dato 10. september 2024
Saksnr.: 2024000079-24
Saksbehandler Tamara Villanueva
Godkjent av Kjell Alfred Kristiansen

Saksgang
Helseutvalget

Møtedato
24.09.2024

Godkjenning av protokoll fra helseutvalgets møte 27.08.2024

Forslag til vedtak

[Helseutvalget godkjenner protokoll fra helseutvalgets møte 27.08.2024](#)

Vedlegg:
Protokoll fra helseutvalgets møte 27.08.2024

Punkt 48/24: Organisering av boligsosialt arbeid

Bilag

Vedtak KOMM, 18062024, Sak 47/24, Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Vedtak Form, 09102024, Sak 86/24, Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Vedtak PSU, 18062024, Sak 13/24, Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Vedtak KOMM, 24092024, Sak 55/24, Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Vedtak PSU, 24092024, Sak 18/24, Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Vedtak Eldre, 19092024, Sak 40/24, Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Vedtak RPF, 07102024, Sak 62/24, Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Vurdering av organisering av det boligsosiale arbeidet 09.05.2024

ROS boligsosial organisering - kommunalt foretak (1)

ROS boligsosial organisering - aksjeselskap (1)

ROS boligsosial organisering - stiftelse (1)

Referat drøftingsmøte kommunenivå 06.06.24

Dato 21. mai 2024
Saksnr.: 2023015429-23
Saksbehandler Kjetil Paulsen
Godkjent av Terje Fjellvang
Brede Skaalerud
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Helseutvalget
Kommunalutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

18.06.2024
18.06.2024
21.08.2024
18.09.2024

Organisering av boligsosialt arbeid og opphevelse av kommunale boligstiftelser

Forslag til vedtak

1. Bystyret tar utredningen *Vurdering av organisering av det boligsosiale arbeidet*, datert 09.05.2024 til orientering.
2. Kristiansand bystyre vedtar å oppheve Kristiansand Boligstiftelse, org. nr. 950 065 141.
3. Kristiansand bystyre vedtar å oppheve Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger org. nr. 959 245 711.
4. Ved opphevelse av Kristiansand Boligstiftelse og Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger, samles eierskapet av kommunens utleieboliger i kommunalsjefområdet Eiendom i By- og stedsutvikling.
5. Anbefalingene som fremkommer i utredningen *Vurdering av organisering av det boligsosiale arbeidet*, følges opp av kommunedirektøren og ses også i sammenheng med tiltakene som er innarbeidet i boligsosial handlingsplan.

Sammendrag

Stortinget har vedtatt en tidsbegrenset endring i stiftelsesloven som gjør det mulig for et kommunestyre å fatte vedtak om å oppheve kommunalt opprettede boligstiftelser. Lovendringen trådte i kraft 1. januar 2023. I Kristiansand er det to store kommunalt opprettede boligstiftelser; Kristiansand Boligstiftelse og Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger.

I tidligere behandling om opphevelse av boligstiftelsene har bystyret bedt om en utredning om alternative organisasjonsformer og en annen organisering av det boligsosiale arbeidet, før en opphevelse av boligstiftelsene kan finne sted.

Parallelt med arbeidet med boligsosial handlingsplan er det sett på hva som inngår i kommunens boligsosiale arbeid, hvordan det er organisert og hvilke alternative organisasjonsformer som er aktuelle for denne type virksomhet. Det er utarbeidet risiko og sårbarhetsanalyser for de alternative organisasjonsformene.

Tillitsvalgte har vært orientert om arbeidet med utredningen underveis i prosessen. Det har vært avholdt drøftingsmøte om saken, og referat fra møtet er vedlagt denne saken.

Kommunedirektøren anbefaler at eierskapet til kommunale boliger samles i By- og stedsutvikling ved en opphevelse av boligstiftelsene, og at det ikke opprettes en alternativ organisasjonsform for eie og forvaltning av kommunens boliger.

Vedlegg:

Vurdering av organisering av det boligsosiale arbeidet

ROS boligsosial organisering – kommunalt foretak

ROS boligsosial organisering – aksjeselskap

ROS boligsosial organisering – stiftelse

Referat fra drøftingsmøte med tillitsvalgte, 06.06.2024

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bystyret fattet ved behandlingen av sakene om oppløsning av Kristiansand boligstiftelse og Kristiansand kommunens stiftelse for utleieboliger, følgende likelydende vedtak i sak 144/23 og 145/23 den 20.09.2023:

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret ønsker en bedre organisering av den kommunale boligmassen enn i dag og støtter en nedleggelse av boligstiftelsen.
2. Før nedleggelse finner sted, skal alternative organisasjonsformer utredes – med tanke på å gi beboerne et bedre tilbud enn dagens ordning gir.
3. Utredningen skal spesielt se på om en ny enhet, der eie, forvaltning, vedlikehold, tildelingspraksis og oppfølging av beboerne – gir en tryggere og mer forsvarlig forvaltning for den enkeltes behov.
4. For å ivareta den enkelte beboers rett til et trygt bomiljø, skal ikke sårbare grupper eller enkeltmennesker med motstridende behov, plasseres sammen i boligkompleks, slik vedtektene i stiftelsene i dag legger til grunn.
(Enst.)
5. Verdiane i stiftelsene skal i sin helhet tilbakeføres til boligsosiale formål, og bystyret forventer en betydelig økning av rammene til vedlikehold av boligene i fremtidige budsjetter.
6. Saken skal komme til politisk behandling i 2024.
(Enst.)

Våren 2023 ble det igangsatt arbeid med boligsosial handlingsplan for Kristiansand kommune. I den boligsosiale handlingsplanen skal det settes strategier og tiltak for hvordan kommunen skal kunne tilby boliger og tjenester for de som er vanskeligstilt på boligmarkedet, slik at alle i kommunen kan bo trygt. Som en del av arbeidet med boligsosial handlingsplan er det også jobbet med utredningen om alternative organisasjonsformer og organiseringen av det boligsosiale arbeidet. Utredningen avgrenses til organisering knyttet til kommunens roller som tildeler av kommunale boliger, utleier av boliger og hvordan leieforholdet følges opp.

I Kristiansand er det to kommunalt opprettede boligstiftelser som i dag eier ca. 800 boliger av totalt 2 080 boliger som Kristiansand kommune disponerer for utleie til vanskeligstilte på boligmarkedet. Kristiansand kommune har over flere år arbeidet for å kunne oppheve boligstiftelsene for å kunne få en mer hensiktsmessig og effektiv forvaltning og drift av den kommunale boligmassen. Stortinget har fattet en tidsbegrenset lovendring som gjør det mulig for kommunestyret å fatte vedtak om opphevelse av kommunale boligstiftelser.

For nærmere beskrivelse av grunnlaget for å oppheve Kristiansand Boligstiftelse og Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger vises det til bystyresak 144/23 og bystyresak 145/23¹.

¹ Sak 144/23 og sak 145/23 [Bystyret - Bystyresalen \(kristiansand.kommune.no\)](https://www.kristiansand.kommune.no/bystyret)

Juridisk grunnlag

Det rettslige utgangspunktet for saken er Stortingets vedtak om endring i lov av 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven). Stiftelsesloven fikk da nytt kapittel 6 A *Opphevelse av boligstiftelser som er opprettet av kommuner*. Endringen trådte i kraft 1. januar 2023. Endringen er tidsbegrenset og gjelder til 31. desember 2028.

Stiftelsesloven kapittel 6 A § 55 a første ledd bestemmer virkeområdet for lovendringen:

«Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for stiftelser som

- a. har til formål å skaffe boliger til personer som ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, og derfor trenger bistand til å skaffe eller beholde egnet bolig, og
- b. er opprettet av én eller flere kommuner.(...)»

Det følger videre av stiftelsesloven § 55 b første ledd første punktum at

«En kommune som har opprettet en stiftelse som nevnt i § 55 a, kan innen 31. desember 2028 treffe vedtak om at stiftelsen skal oppheves med de virkninger som følger av § 55 e.»

Etter at kommunestyret har fattet vedtak om opphevelse skal det sendes en søknad til Stiftelsestilsynet om opphevelse av stiftelsen. Stiftelsestilsynet skal gjøre en vurdering av kommunens saksbehandling og at stiftelsen oppfyller bokstav a. og b. nevnt over.

Kommunedirektøren mener derfor det er viktig at bystyret fatter vedtak om at boligstiftelsene oppheves uten betingelser, slik at det kan sendes søknad til Stiftelsestilsynet. Først når Stiftelsestilsynet har behandlet søknaden vil det være avklart om stiftelsene vil oppheves.

Økonomiske konsekvenser

I utredningen om å oppheve Kristiansand Boligstiftelse og Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger, er det beskrevet antatte økonomiske konsekvenser ved å oppheve stiftelsene og samle eierskapet i kommunal regi. Det er forventet en økonomisk gevinst som følge av en mer effektiv forvaltning og bortfalle av enkelte doble kostnader som oppstår i dag med delt eierskap.

Uttalelse fra rådene

Saken om opphevelse av Kristiansand Boligstiftelse og Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger ble behandlet i eldrerådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse.

Eldrerådets innstilling

Eldrerådet støtter formannskapetets innstilling, men vil tilføye at eldrerådet mener at det er viktig at eldre som har behov for det, fortsatt sikres retten til en tildeling av en normalt vedlikeholdt bolig i et trygt og sosialt miljø.

Rådet for personer med funksjonsnedsettelse sin innstilling

Kristiansand bystyre vedtar å oppheve Kristiansand Boligstiftelse, org. nr. 950 065 141. Rådet for funksjonshemmede stiller krav om at opphevelsen ikke får negative konsekvenser for beboerne i boligene.

Eldrerådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse har vært orientert om arbeidet med boligsosial handlingsplan, både i den innledende kartleggingsfasen og i forbindelse med den interne høringen. Rådene har gitt innspill til planarbeidet i møtene.

Barn og unges interesser

Barn og unge er en prioritert målgruppe i kommunens boligsosiale arbeid. I boligsosial handlingsplan er det konkretisert mål og tiltak som skal trygge bosituasjonen til barn og unge som trenger oppfølging for å kunne bo trygt. Ved å samle eierskapet til alle boligene kommunen disponere, vil det være et bedre utgangspunkt for å gjøre de riktige prioriteringene og utnytte virkemiddelet som kommunale boliger er, på en best mulig måte.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Gjennom arbeidet med boligsosial handlingsplan er det gjennomført en rekke innspillmøter med ansatte i kommunen, politikere, eksterne samarbeidspartnere og brukerrepresentanter.

I forbindelse med utredningen om alternative organisasjonsformer har det vært avholdt informasjonsmøte med tillitsvalgte og verneombud. Det er gjennomført eget drøftingsmøte med tillitsvalgte.

Klima- og miljøkonsekvenser

Kommunedirektøren vurderer at en opphevelse av boligstiftelsene ikke vil føre til konsekvenser for klima- og miljø ut over dagens situasjon. Kommunen har i dag et kontraktsmessig ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommene. FDV-ansvaret vil videreføres ved en overføring av eiendommene fra boligstiftelsene til kommunen, og utføres i henhold til de miljøkrav som gjelder for kommunens øvrige eiendomsforvaltning.

HMS/Folkehelse

Det å ha et godt sted å bo gir de nødvendige rammene for å kunne ha det bra og mestre livet. Oppfølging av boligsosial handlingsplan skal bidra til dette.

Vurdering

Denne saken er en oppfølging av bystyresak 144/23 og bystyresak 145/23 som omhandlet en eventuell opphevelse av Kristiansand Boligstiftelse og Kristiansand kommunes stiftelse for utleieboliger.

Bystyret støttet en opphevelse av stiftelsene, men ønsket en utredning av alternative organisasjonsformer og vurdering av annen intern organisering av det boligsosiale arbeidet enn i dag. Det er gjort en utredning om hvilke alternative organisasjonsformer som kan være aktuelle for utleievirksomhet av kommunale boliger. Dersom utleievirksomheten skal foregå i en organisasjon utenfor kommunes basisorganisasjon er det vurdert at kommunalt foretak, kommunalt aksjeselskap eller en ny kommunalt opprettet boligstiftelse er de aktuelle organisasjonsformene.

Det er gjennomført en risiko og sårbarhetsanalyse for hver av disse alternative organisasjonsformene. Analysene viser at det vil være betydelig risiko ved alle tre organisasjonsformene. Risikoen knytter seg til måloppnåelse i det boligsosiale arbeidet og kommunes mulighet til å levere gode tjenester. Det er risiko knyttet til økonomisk bærekraft ved en slik organisering og det er risiko for at den politiske styringsmuligheten blir svekket.

Den nye loven om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet trådte i kraft 1. juli 2023. Formålet med loven er å forebygge boligsosiale utfordringer og å bidra til at vanskeligstilte på boligmarkedet skal få bistand til å skaffe seg og beholde en egnet bolig. I loven er det presisert at kommunen skal samarbeide på tvers av sektorer og

samordne tjenestene sine. Videre er det fastsatt i loven at kommunen skal ha oversikt over boligbehovet i kommunen.

Kommunedirektøren mener at kommunen er best i stand til å følge opp den nye loven ved at eierskapet til kommunens boliger er organisert internt i kommunen. Kommunale boliger er et av flere virkemidler for å bistå vanskeligstilte på boligmarkedet til å skaffe og beholde en egnet bolig. Kommunen er best i stand til å samordne sine tjenester på det boligsosiale feltet når virkemidlene er samlet. Dersom eierskapet til kommunens boliger organiseres utenfor kommunen i en egen organisasjon, f.eks. et foretak, er erfaringen at det skaper større utfordringer med samhandling. Revisjonen påpekte i sin evaluering av Kristiansand Boligselskap KF i 2018 at organiseringen med et foretak påvirket ressursutnyttelsen negativt.

Det er i forslag til boligsosial handlingsplan og utredningen om boligsosialt arbeid pekt på kompleksiteten i det boligsosiale arbeidet. Det er et krevende arbeid som er avhengig av et godt samarbeid på tvers. Det er i utredningen pekt på noen mulige forbedringspunkter i det boligsosiale arbeidet for å bedre brukerens opplevelse. Samtidig er det i boligsosial handlingsplan utarbeidet flere mål og delmål med tilhørende tiltak. Ved å følge opp tiltakene i planen kan det synliggjøre behov for nye måter å arbeide på og eventuelt nye måter å organisere arbeidet på. Kommunedirektøren vil følge opp forslag til forbedringer fra utredningen, men dette bør også ses i sammenheng med oppfølging av boligsosial handlingsplan.

Kommunen driver med utleie av kommunale boliger som et av flere virkemidler i det boligsosiale arbeide. Kommunen eier ikke boliger for å drive utleievirksomhet i seg selv, og formålet skiller seg fra ordinær utleievirksomhet. Kommunal bolig er et supplement for personer som av ulike årsaker ikke kan skaffe seg egnet bolig, eid eller leid, i det ordinære boligmarkedet. De økonomiske forutsetningene er annerledes for utleie av kommunale boliger sammenlignet med annen utleievirksomhet. Slik som Kristiansand kommune har innrettet sin utleie av kommunale boliger i dag, vil det være krevende å skape en bærekraftig økonomi dersom utleievirksomheten organiseres som et eget foretak eller selskap. Erfaringen fra den siste tiden med Kristiansand Boligselskap KF var at det oppsto friksjon i samarbeidet mellom foretaket og kommunen blant annet på grunn av uenigheter om økonomi og hvem som bærer ansvar og risiko. Slik friksjon vil først og fremst gå utover brukerne som har behov for bistand med å skaffe seg en egnet bolig.

Kommunedirektøren mener det er viktig å få avklart situasjonen med boligstiftelsene, og at det kan sendes en søknad til stiftelsestilsynet om opphevelse. Ved en opphevelse av boligstiftelsen, er det kommunedirektørens mening at kommunen best kan ivareta sine forpliktelser til å bistå vanskeligstilte på boligmarkedet, dersom eierskapet til boligene samles i kommunens basisorganisasjon. Det anbefales ikke noen større omorganiseringer av det boligsosiale arbeidet på nåværende tidspunkt, men dette må følges og ses i sammenheng med tiltakene som er innarbeidet i boligsosial handlingsplan.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Det er gjort et godt kartleggings og utredningsarbeid av kommunens boligsosiale arbeid i forbindelse med boligsosial handlingsplan. Det gir et bra utgangspunkt for det videre forbedringsarbeidet. For å komme videre er det nødvendig å foreta nødvendige avklaringer, opphevelse av boligstiftelsene er blant disse avklaringene. Kommunedirektøren anbefaler at bystyret fatter vedtak om at boligstiftelsene oppheves slik at det kan sendes søknad til stiftelsestilsynet. Eierskapet anbefales samlet i kommunal regi i By og stedsutvikling. Det jobbes videre med oppfølging av tiltak i boligsosial handlingsplan og vurdering av hvordan kommunen best organiserer sitt boligsosiale arbeid.

Punkt 49/24: Høringssvar på NOU om politiets håndheving av mindre narkotikaovertrædelser

Bilag

Vedtak OPPV, 24092024, Sak 42/24, Høringssvar på NOU 2024:12 - Håndheving av mindre narkotikaovertrædelser

Vedtak Form, 25092024, Sak 82/24, Høringssvar på NOU 2024:12 - Håndheving av mindre narkotikaovertrædelser

NOU 24_12 Håndheving av mindre narkotikaovertrædelser

Dato 3. september 2024
Saksnr.: 2024017055-3
Saksbehandler Johanne Marie Benitez Nilsen
Godkjent av Gunn-Heidi Gabrielsen
Kristin Eidet Robstad
Brede Skaalerud
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Oppvekstutvalget
Helseutvalget
Formannskapet

Møtedato

24.09.2024
24.09.2024
25.09.2024

Hørings svar på NOU 2024:12 - Håndheving av mindre narkotikaovertridelser

Forslag til vedtak

[Formannskapet vedtar forslag til høringssvar på NOU 2024:12 om håndheving av mindre narkotikaovertridelser](#)

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring en utredning om *Håndheving av mindre narkotikaovertridelser* fra Rushåndhevingsutvalget med høringsfrist 24.september 2025.

I forbindelse med arbeidet med den kommende forebyggings- og behandlingsreformen på rusfeltet har regjeringen bedt om at utvalget utreder de strafferettslige og straffeprosessuelle spørsmålene ved reformen. Utvalget har ikke hatt som mandat å utrede en delvis eller fullstendig avkriminalisering av narkotikabruk.

Utvalget foreslår en rekke lovendringer som bygger på prinsipper om at personer med rusavhengighet skal møtes med hjelp og behandling istedenfor tradisjonelle straffereaksjoner, samtidig som bruk og befatning av mindre mengder narkotika fortsatt skal være kriminalisert.

Kommunedirektørens faglige ståsted er å støtte opp om tiltak som sikrer en verdig og human rusomsorg og som hjelper flere ut av rusmisbruk, samtidig som en forebygger at unge begynner å bruke illegale rusmidler.

Kristiansand kommune har over tid registrert en bekymringsfull utvikling med ungdommers bruk av narkotika. Bekymringene er dels knyttet til økt bruk og dels knyttet til økte utfordringer hos ungdommer med rusproblematikk.

Kommunedirektøren vurderer at rushåndhevingsutvalget kommer med flere forslag til lovendringer som samlet sett kan bidra til at samfunnet blir bedre i stand til å beskytte barn og unge mot narkotika og holde rusbruken i samfunnet lavest mulig. Flere av forslagene vil også kunne bidra positivt mot økt ungdomskriminalitet.

Kommunedirektøren har utarbeidet et saksfremlegg som bygger på faglige vurderinger innfor følgende tre hovedtema:

1. Avdekking av mindre narkotikaovertrædelser
2. Valg av straffereaksjoner
3. Rådgivende enhet for russaker

På hvert av hovedtema foreslår kommunedirektøren en høringsuttalelse fra kommunen.

Vedlegg:

NOU: 2024:12 – Håndheving av mindre narkotikaovertrædelser

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Regjeringen Støre, bestående av Arbeiderpartiet og Senterpartiet lanserte i deres felles politiske dokument høsten 2021 (Hurdalsplattformen) behovet for en såkalt forebygging- og behandlingsreform på rusfeltet. Reformen skulle bygge på prinsipper om at personer med rusavhengighet skulle møtes med hjelp og behandling istedenfor tradisjonelle straffereaksjoner, samtidig som bruk og befatning av mindre mengder narkotika fortsatt skulle være kriminalisert.

I forbindelse med arbeidet med den kommende forebyggings- og behandlingsreformen har regjeringen satt ned et offentlig lovutvalg (Rushåndhevingsutvalget) som har sett på de strafferettslige og straffeprosessuelle spørsmålene ved reformen. Utvalget har ikke hatt som mandat å utrede en delvis eller fullstendig avkriminalisering av narkotikabruk.

Mandatet har vært begrenset til å omhandle *politiets* rolle og oppgave i saker som omhandler mindre narkotikaovertridelser. Utvalgets oppdrag har både vært å utrede og foreslå en allmenn strafferettslig regulering av mindre narkotikalovbrudd og å drøfte hvilke virkemidler som trengs for at politiet og påtalemyndigheten skal kunne håndheve slike lovbrudd effektivt.

Utvalget ble oppnevnt mai 2023 og har vært ledet av tidligere lagmann Hans-Petter Jahre. Etter ett år med utredningsarbeid er rapporten ferdigstilt og overlevert Justisministeren, juni 2024. Justisdepartementet har sendt utredningen på offentlig høring med høringsfrist 24.september.

Kommunedirektøren har utarbeidet et forslag til hørings svar som behandles i politisk i oppvekstutvalget og helseutvalget 24.september 2024 og i formannskapet 25.september 2024. Altså behandler formannskapet forslag til hørings svar dagen etter høringsfristen.

Kommunedirektøren foreslår at forslag til hørings svar sendes til Justisdepartementet innen frist, med forbehold om positivt vedtak i formannskapet. Vedtaket fra formannskapet ettersendes når det foreligger den 25.september og den endelige høringsuttalelsen fra Kristiansand kommune justeres med eventuelle endringer i tråd med formannskapets behandling av saken.

Lovforslagene i utredningen

Utvalget foreslår en ny strafferettslig regulering av bruk, erverv og befatning med narkotika til egen bruk. Utvalget foreslår en straffutmålingsordning for rusmiddelavhengige ved mindre narkotikaovertridelser som er utformet slik at den skal ivareta regjeringens mål om at personer med rusmiddelavhengighet skal møtes med hjelp i stedet for tradisjonelle straffereaksjoner.

Utvalget foreslår videre at det utarbeides en rettslig standard/retningslinje for vurdering *rusavhengighet* der klassifikasjonen må bero på et skjønn og avgjøres endelig av domstolene. Varighet av misbruk, omfang av rusbruk og graden av kontroll, må stå sentralt i skjønnsvurderingen. Forslaget om å utarbeide en rettslig standard kommer som et resultat av at utvalget ikke har klart å gi en presis og tydelig rettslig definisjon av begrepet *rusavhengighet*.

Utvalget skiller mellom straffereaksjoner for personer under og over 18 år. Personer under 18 år skal få en betinget påtaleunntakelse med oppmøteplikt hos den kommunale rådgivende enhet ved narkotikaovertridelser. De foreslår at det skal være inntil tre oppmøter hos den rådgivende enheten i kommunen. For personer over 18 år (som ikke er rusavhengige) skal det gis bøter eller fengsel i inntil 6 måneder.

Utvalget har vurdert hvordan politiet effektivt skal kunne avdekke mindre narkotikaovertridelser og foreslår lovendringer som øker politiets mulighet til å ransake

og be om rusprøver (fortrinnsvis spyttprøve) når det mistenkes bruk og innehav av ulovlige rusmidler.

Utvalgets syn er at når mindre narkotikaovertridelser fortsatt skal være straffbart, så bør politiet også ha tilgang til virkemidler som muliggjør effektiv håndheving. Utvalget argumenterer for at effektiv håndheving vil kunne ha en betydelig forebyggende effekt, både allmenn- og individualpreventivt samt at effektiv håndheving vil kunne motvirke en eventuell oppfatning om at bruk og innehav av narkotika reelt er avkriminalisert.

Utvalget drøfter også rettslige tiltak for å forebygge bruk av narkotika, særlig overfor barn og ungdom. Blant annet foreslår utvalget lovendringer som skal føre til økt bruk av de kommunale rådgivende enhetene for russaker, både i tilfeller hvor oppmøte hos enhetene settes som vilkår for en strafferettslig reaksjon og utenfor straffesakssporet.

Viktige føringer for lovforslagene (historisk gjennomgang)

Rushåndhevingsutvalget har i utredningen gitt en historisk gjennomgang av viktige offentlig vedtak og dokumenter som har dannet grunnlag for flere av utvalgets forslag til lovendringer i utredningen. I det følgende gis en forkortet oversikt:

Januar 2018 - Regjeringen Solberg la det første grunnlaget med en rusreform i Jeløya plattformen. *Regjeringen ønsker å endre myndighetenes reaksjoner mot personer som tas for bruk og besittelse av narkotika fra straff til hjelp, behandling og oppfølging.*

Mars 2018 - Rusreformutvalget ble oppnevnt. *Målet er å forberede gjennomføringen av en rusreform der ansvaret for samfunnets reaksjon på bruk og besittelse av illegale rusmidler til eget bruk overføres fra justissektoren til helsetjenesten.*

Desember 2019 - Rusreformutvalget avga sin utredning i en NOU 2019:26 Rusreform – «*Fra straff til hjelp*». Utvalget foreslo at befatning med mindre mengder narkotika til egen bruk ikke lenger skulle være straffbart.

Februar 2021 – Stortingsproposisjon Prop. 92 L (2020–2021) leveres til Stortinget. Her foreslås det en avkriminalisering («opphevelse av straffansvar») for bruk av narkotika og for erverv og innehav av narkotika til egen bruk

April 2021 - Riksadvokatens brev. Riksadvokaten gir sentrale føringer til politiet som innstrammer deres praksis i avdekkingen av russaker (ransaking, urinprøvetaking, m.m).

Juni 2021 – Stortinget behandler forslag til rusreform. Forslag til rusreform får ikke flertall. Det ble likevel vedtatt en lovendring i en ny § 3-9 b i helse- og omsorgstjenesteloven som påla kommunene å opprette kommunale rådgivende enhet for russaker. Disse tjenestene skulle ta imot personer som var ilagt en strafferettslig reaksjon for bruk og besittelse av mindre mengde narkotika.

Oktober 2022 – Støre-regjeringen utnevnes. I Hurdalsplattformen legges premissene for kommende forebygging og behandlingsreform. *Personer med rusavhengighet skal møtes med hjelp og behandling istedenfor strafferettslige reaksjoner. Samtidig vil regjeringen gå imot en generell avkriminalisering av narkotika.*

April 2022 – Tre høyesterettsdommer. Høyesterettsdommene stadfester at rusavhengige ikke skal straffes ved besittelse av mindre mengde narkotika til eget bruk.

Mai 2022 – Nye retningslinjer fra riksadvokaten. Retningslinjen fastslår at rusmiddelavhengiges befatning med «mindre mengder narkotika til egen bruk», ikke skal straffes.

Mai 2023 – Rushåndhevingsutvalget oppnevnes. Mandat: *utrede utvalgte strafferettslige og straffeprosessuelle spørsmål i tilknytning til regjeringens forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet.*

Kommunedirektørens vurdering og forslag til høringsvar

Kommunedirektøren har valgt å gi en faglig vurdering samt foreslå høringsvar på flere deler av utredningen. De faglige vurderingene er inndelt i følgende tre hovedtema:

1. Avdekking av mindre narkotikaovertrædelser
2. Valg av straffereaksjoner
3. Rådgivende enhet for russaker

I utarbeidelsen av saksfremlegget har administrasjonen innhentet innspill fra flere enheter i kommunen som til daglig jobber med målgruppen. Følgende enheter har gitt innspill; rådgivende enhet for russaker, Ungdomshelsetjenesten, Rustjenesten i helse- og mestring, Barneverntjenesten, Forebyggende avdeling, Gatepuls og Felteam.

I tillegg er det innhentet uttalelse fra ungdommens bystyre. Se uttalelsen gjengitt i sin helhet nederst i saken.

Kommunedirektøren viser til tidligere avgitte høringsvar på rus- og kriminalitetsfeltet hvor det fremgår en tydelig rød tråd i de faglige vurderingene fra Kristiansand kommune. Følgende høringsvar anses som sentrale i saken:

- [Høringsvar på Solbergregjeringens forslag til rusreform, april 2020](#)
- [Høringsvar om «bedre polititjenester og beredskap», juni 2021](#)
- [Høringsvar om forslag til endring av ungdomsstraff, februar 2023](#)

Kommunedirektøren vil gi honnør til rushåndhevingsutvalget for en grundig rapport med klare anbefalinger og forslag til tiltak på et område som har vært preget av usikkerhet. Utredningen omhandler i stor grad ungdom noe som også vil prege kommunedirektørens vurdering og forslag til høringsvar.

Videre vil kommunedirektøren understreke at administrasjonens faglige ståsted er å støtte opp om tiltak som sikrer en verdig og human rusomsorg og som hjelper flere ut av rusmisbruk, samtidig som en forebygger at unge begynner å bruke illegale rusmidler.

Kommunedirektøren vurderer overordnet at rushåndhevingsutvalget kommer med flere forslag til lovendringer som samlet sett kan bidra til at samfunnet blir bedre i stand til å beskytte barn og unge mot narkotika og holde rusbruken i samfunnet lavest mulig.

1) Avdekking av mindre narkotikaovertrædelser

Utvalget foreslår å gi politiet flere virkemidler til å effektivt håndheve narkotikaovertrædelser. Det understrekes at tiltakene må være *forholdsmessige* i hvert enkelt tilfelle, og at definisjonen av hva som er forholdsmessig må lovfestes.

Utvalget mener at politiet bør kunne ransake for å avdekke og sikre bevis for innehav av narkotika. Utvalget fremhever *spytteprøver* som det viktigste enkelttiltaket for å avdekke bruk og foreslår en ny hjemmel for dette i straffeloven. Formålet med den nye bestemmelsen om spytteprøve er å gjøre det mulig å håndheve lovbruddet for bruk og innehav av narkotika. Ifølge utvalget er metoden både enkel, effektiv, rettssikker og lite inngripende.

En beslutning om ransaking skal være basert på at politiet har kunnskap om «*tegn og symptomer*» på bruk og innehav av ulovlig rusmidler. Dersom politiet skal kunne

kontakte en person og undersøke gjennom tegn og symptomer, må det foreligge et minimum av mistanke mot personen.

Kommunedirektørens vurdering

Kristiansand kommune har over tid registrert en bekymringsfull utvikling med ungdommers bruk av narkotika. Bekymringene er dels knyttet til økt bruk og dels knyttet til økte rusutfordringer blant ungdom.

I kommunens årlige *oversiktsbilde for barne- og ungdomskriminalitet*, fremgår det at narkotikabruk i liten grad avdekkes og at hjelpeapparatet ofte kommer for sent inn med tiltak. I samme rapport beskrives det at *bruk av rusmidler er ofte en bakenforliggende årsak til – og en opprettholdende faktor til – at det begås kriminalitet* i ungdomsmiljøene.

Forebygging av barne- og ungdomskriminalitet står høyt på nasjonal og lokal dagsorden. Når tilbakemeldingene fra hjelpeapparatet er så tydelige på sammenhengen mellom rus og kriminalitet i ungdomsmiljøer, anbefaler kommunedirektøren at tiltakene i utredningen ses i nær sammenheng med regjeringens innsats mot økt ungdomskriminalitet.

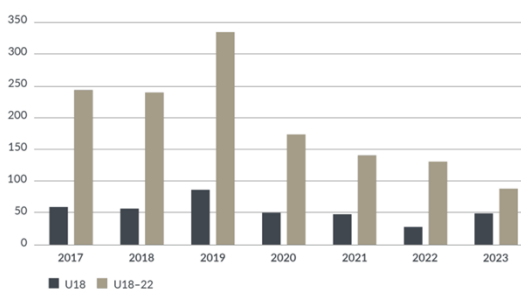
I oversiktsbilde for barne- og ungdomskriminalitet 2023, vises en tydelig nedgang i registrert narkotikaforhold hos politiet (se figur 1). Anmeldte forhold er hovedsakelig et resultat av politiets innsats og reflekterer ikke omfanget av bruk i Kristiansand.

Ungdataundersøkelsen som er en selvrapportert undersøkelse viser en relativ stabil utvikling i rusbruk fra 2019 – 2022 (se figur 2), men ifølge flere nasjonale undersøkelser er det ventet en økning på dette området ved neste ungdataundersøkelse i 2025. Kristiansand).

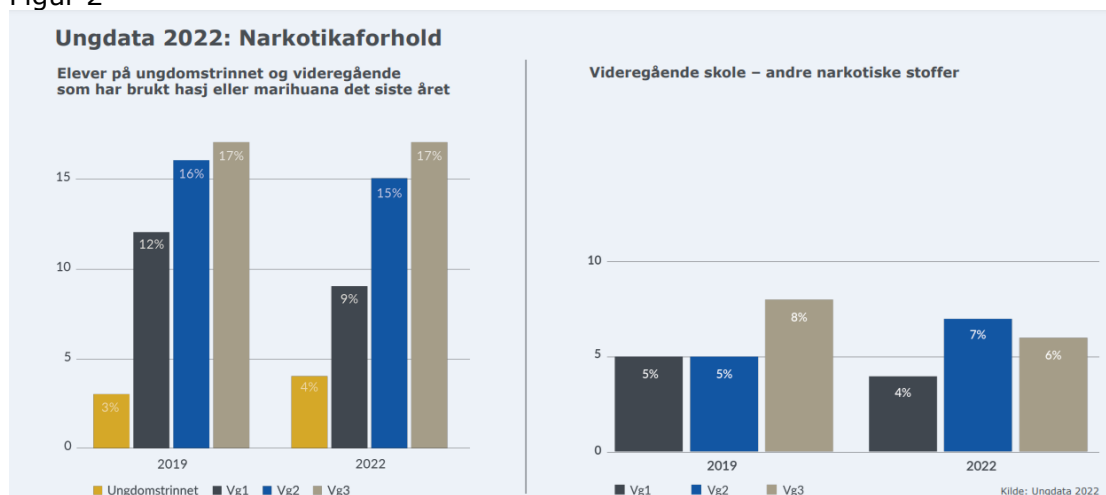
Figur 1

Narkotikaforhold

Anmeldte narkotikaforhold fordelt på alder i perioden 2017–2023

Figur 2

Siden 2021, etter at riksadvokaten strammet inn politiets mulighet for ransaking og rustesting (ref. brev fra riksadvokaten april 2021), har kommunen sett en tydelig nedgang i politiets innsats i det rusforebyggende arbeidet.

Både ungdommer og samarbeidspartnere gir tilbakemelding om at politiet i mindre grad griper inn eller foretar seg tiltak ved mistanke om bruk og besittelse av narkotika til eget bruk. I sitatene under – som er hentet fra «oversiktsbilde barne- og ungdomskriminalitet i Kristiansand 2022» fremgår dette tydelig.

«Vi opplever at politiet ikke tar ungdom for narkotika lenger. Ungdom ransakes ikke og det kreves ikke urinprøver»

«Flere elever melder om at de er bekymret for at det er mange som ruser seg. Og at det blir et utenforskap for de ungdommene som ikke ønsker å ruse seg (også alkohol)»

«Mange ungdommer virker til å ha fått med seg at de ikke lenger kan bli ransaket av politiet ift. rus til eget bruk»

«De får holde på med sitt rusproblem lenge før de ønsker hjelp. Stor risiko for å falle ut av skole og de har ofte kommet langt i sitt rusproblem før de ønsker hjelp. Vi opplever at det er vanskelig å få oppfølging over tid og at det er mange ubesvarte spørsmål på hvordan vi kan hjelpe ungdom best mulig med et rusproblem»

Videre melder flere i hjelpeapparatet om at ungdommer i dag sjeldent innrømmer at de ruser seg, selv om det er åpenbare mistanker om det. Når man ikke kan vise til håndfaste bevis blir mistanken ofte avvist av ungdommen.

Kommunedirektøren vurderer at politiets rolle er svært viktig som inngangsport til videre hjelp. Det at politiet avdekker og fremskaffer bevis for bruk og innehav av narkotika gjør at kommunen lettere kan komme i posisjon til å hjelpe. Kommunen har gode erfaring med at nettopp samarbeidet mellom politi og kommune kan ha en positiv innvirkning på ungdommer med begynnende rusproblemer.

Over flere år har kommunen i samarbeid med politiet gitt oppfølging til ungdom gjennom påtaleunntatelser med vilkår, i russaker (såkalte ungdomskontrakter). Erfaringene viste at hjelpeapparatet kom raskt i gang med hjelp, også i de sakene hvor ungdommen ikke selv hadde erkjent et rusproblem. I tillegg til at flere ungdommer fikk hjelp med sitt begynnende rusproblem, bidro denne oppfølgingen ofte til å forhindre ny kriminalitet samt at kommunen fikk inngående kunnskap om ungdomsmiljøet.

Kommunedirektøren er bekymret over tilbakemeldingene om at politiet i liten grad avdekker ruskriminalitet og at ungdommer med rusproblemene ikke blir fanget opp. I tidligere hørings svar til Justisdepartementet i forbindelse innspill til *Bedre polititjenester og beredskap* (juni 2021) har Kristiansand kommune uttrykket sin bekymring for politiets (manglende) rusforebyggende innsats på følgende måte:

Kristiansand kommune er bekymret over det rusforebyggende arbeidet knyttet opp mot ungdommer og frykter at hjelpeapparatet kommer for sent inn i russaker. Kommunen erfarer at ungdommer i liten grad selv ber om hjelp for sitt rusproblem.

Kommunen erkjenner at det ligger et større potensiale i kommunen på selv å avdekke at ungdommer ruser seg blant annet i skole, fritidsklubber og andre enheter. Dette vil vi se nærmere på. Det er imidlertid behov for at politiet klargjør hvilke muligheter som finnes i egen etat da det ser ut til å være stor usikkerhet i politiet om dette.

I tillegg til en kraftig reduksjon i ungdomskontrakter, registrer kommunen en endring både når det gjelder politiets deltakelse i informasjonsvirksomhet, oppsøkende arbeid og den generelle deltakelsen i kjernegrupper og andre tverretatlige fora. I sum gir dette en

opplevelse av et mer fraværende politi når det gjelder det rusforebyggende arbeidet. Politiets rolle i russaker oppleves generelt som svært utydelig, noe som kan skape et inntrykk hos ungdommer av at bruk av rusmidler ikke lengre er ulovlig.

Kommunedirektøren er positiv til forslagene i utredningen som gir politiet større mulighet for å avdekke ruskriminalitet blant ungdom. Det er likevel viktig å understreke at endring i lovverket ikke nødvendigvis medfører at flere ungdommer fanges opp av politiet.

Det vil avhenge av at politiet prioriterer ressurser til å oppsøke ungdomsmiljøer. Kommune-direktøren vil fremheve viktigheten av at politiet har dedikerte forebyggere som jobber med tillitskapende arbeid i ungdomsmiljøer. En eventuell ransaking kan virke mindre inngripende overfor ungdommer når det kommer som spørsmål fra et politi som ungdommen har tillit og kjennskap til.

Kommunen har tidligere uttrykket bekymring for at politiet de senere årene har dreiet ressursene fra det tradisjonelle forebyggende arbeidet til forebygging av mer alvorlig kriminalitet. Følgende utdrag er hentet fra høringssvaret om *bedre polititjenester og beredskap 2021*

Et gjennomgående trekk i høringsuttalelsen er opplevelse av at politiet i stadig større grad dreier ressurser og prioriteringer mot avverging av alvorlig kriminalitet og hendelser fremfor det tradisjonelt forebyggende arbeidet. Dette mener kommunedirektøren har fått konsekvenser for forebygging av barne- og ungdomskriminalitet og for det rusforebyggende arbeidet i kommunen

Forslag til hørings svar:

Kommunen støtter en tydeliggjøring av regelverket for avdekking av narkotikaovertrедelser da det har vært stor usikkerhet i politiet rundt dette tema.

Dagens situasjon er uheldig, ettersom unge med rusproblemer ikke fanges godt nok opp. Kommunen vurderer at politiet har en viktig og sentral rolle i å koble på hjelpe apparatet

Kommunen er positiv til at politiet får økt mulighet til å avdekke bruk og besittelse av narkotika til eget bruk. Tidlig avdekking av narkotikabruk hos unge personer oppfatter kommunen i kjernen av formålet med lovhjemmelen.

Kommunen understreker at flere lovhjemler til å avdekke bruk og innehav ikke i seg selv vil føre til at flere saker avdekkes om ikke politiet samtidig øker sin tilstedeværelse i ulike ungdomsmiljøer.

Kommunen vil fremheve viktigheten av at politiet har dedikerte forebyggere i politiet som har god relasjon til ungdommer og som er opptatt av tillitskapende arbeid. En eventuell ransaking og pålegg om spyttprøve kan virke mindre inngripende overfor ungdommer når det kommer som et krav fra et politi som ungdommen har tillit og kjennskap til.

Kommunen ser en klar sammenheng mellom bruk av rusmidler og øvrig ungdomskriminalitet. Flere av forslagene vil kunne bidra positivt også mot økt ungdomskriminalitet.

2) Valg av straffereaksjoner

Utvalget foreslår å lovfeste utgangspunktet om at normalreaksjonen for rusavhengiges befatning med narkotika til eget bruk, skal være ubetinget påtaleunndlatelse eller straffefri.

Utvalget skiller på reaksjonsvalg mellom personer under og over 18 år. Personer under 18 år skal få en betinget påtaleunndlatelse med oppmøteplikt hos den kommunale rådgivende enhet. De foreslår at det skal være opptil tre oppmøter hos den rådgivende enheten i kommunen i en periode på 3 mnd.

For personer over 18 år (som ikke er rusavhengige) skal det gis bøter eller fengsel i inntil 6 måneder. Utvalget fremhever likevel at vilkåret om å møte ved enheten også kan anvendes overfor unge lovbrøtere som er over 18 år, særlig ved førstegangs overtredelse av narkotikalovgivningen.

Utvalget har ikke klart å gi en presis og tydelig rettslig definisjon av begrepet *rusavhengighet* og foreslår en rettslig standard/retningslinjer der klassifikasjonen må bero på et skjønn og avgjøres endelig av domstolene. Varighet av misbruk, omfang av rusbruk og graden av kontroll, må stå sentralt i skjønnsvurderingen.

Utvalget foreslår å sette ned *terskelverdiene* for hva som anses som «eget bruk» i forhold til dagens terskelverdier. Utvalget foreslår at dette fastsettes i egen forskrift. Utvalget har foreslått terskelverdier for de vanligste stoffene, blant annet 15 gram for cannabis, 2 gram for kokain, 5 gram for amfetamin og 1 gram for heroin. Utvalget understreker at fastsettelsen av terskelverdier i all hovedsak er et politisk spørsmål, og i liten grad er et juridisk eller medisinsk spørsmål.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren faglige ståsted er at rusavhengige skal få en human omsorg og møtes med hjelp fremfor straff. Kommunedirektøren er videre opptatt at målgruppen behandles med verdighet og at samfunnet samlet sett jobber for fjerne stigma og fordommer overfor mennesker med rusavhengighet

Kommunedirektøren vurderer at lovregulering som gir rusavhengige straffefri eller en ubetinget påtaleunndlatelse er i tråd med kommunens faglige ståsted. Videre er kommunedirektøren tilfreds med at utvalget ikke konkluderte med en strafferettslig definisjon av begrepet da rusavhengighet er en medisinsk diagnose som kun kan stilles av helsepersonell. Kommunedirektøren vurderer at rusavhengighet et for komplekst fenomen til at politiets førstelinje kan gjøre denne vurderingen.

Hvordan lovendring om straffefri for rusavhengige i praksis skal gjennomføres fremstår som uklart. Utvalget foreslår at det utarbeides en rettslig standard/retningslinjer som beror på at politiet utøver et skjønn utfra noen objektive kriterier. Innhold i disse retningslinjene er ikke utarbeidet og er heller ikke gjenstand for høring på nåværende tidspunkt. Kommunedirektøren anbefaler at eventuelle rettslige standarder og retningslinjer på området utarbeides i tett samarbeid med helse- og medisinskfaglig kompetansemiljø.

Utvalget skiller på reaksjonsvalg mellom personer under og over 18 år. Mens rusavhengige voksne skal slippe å straffeforfølges, skal ungdom under 18 år (også de med rusavhengighet) ilegges en alternativ straffereaksjon. Utvalget foreslår å lovfeste at normalreaksjonen for mindre narkotikaovertridelser for ungdom skal være en påtaleunndlatelse med vilkår om møteplikt hos kommunens rådgivende enhet for russaker. Møteplikten gjelder inntil tre møter i inntil tre måneder (se mer om innhold i neste punkt)

Kommunedirektøren er positiv til at utvalget skiller på voksne rusavhengige og ungdom i utredningen. Dette påpekte kommunen viktigheten av i sitt hørings svar til rusreform «Fra straff til hjelp» i 2020.

Kristiansand kommune ser utfordringene i at avkriminalisering og konsekvensene dette får for samfunnets reaksjonsformer, kan oppfattes som en legalisering. Det er derfor viktig å ha gode strategier for å kommunisere dette gjennom det helsefremmende og forebyggende arbeidet på rusfeltet. Særlig er dette viktig overfor ungdom- hvor en ser at mer liberale holdninger til cannabis allerede har ført til at en del unge tror at cannabis er legalisert. Dette er også noe av utgangspunktet for kommunens bekymring når utvalgets modell og forslag til tiltak ikke skiller mellom målgrupper.

Kommunedirektøren oppfatter at intensjonen med lovforslaget om å ilagge ungdom oppmøteplikt hos rådgivende enhet, er å sikre at ungdommer fanges opp og får tilbud om hjelp i kommunen. Det er imidlertid en rekke utfordringer med opprettelsen av rådgivende enhet for russaker som gjør at oppmøteplikten ikke nødvendigvis fører til helsehjelp. Dette vil drøftes i neste punkt.

Forslag til hørings svar:

Kristiansand kommune ønsker at rusavhengige skal få en human omsorg og møtes med hjelp fremfor straff. Rusavhengige skal behandles med verdighet og samfunnet må jobbe for fjerne stigma og fordommer overfor mennesker med rusavhengighet. Forslaget om straffefri for bruk og innehav til eget bruk for rusavhengige vil derfor støttes av kommunen.

Kommunen støtter videre at ungdom blir ilagt en alternativ straffereaksjon ved bruk og innehav til eget bruk. Intensjonen om å sette ungdommen i kontakt med kommunen gjennom en påtaleunntatelse med vilkår om oppmøteplikt i kommune er god. Det er likevel store utfordringer med innretningen til denne tjenesten som ikke nødvendigvis vil føre til at flere ungdommer i målgruppa blir fulgt opp av kommunen (jmf. neste punkt)

3) Rådgivende enhet for russaker

Fra 1. juli 2022 har alle kommuner plikt til å ha en rådgivende enhet for russaker, som skal møte personer når oppmøte ved enheten er satt som vilkår for en strafferettslig reaksjon. Enhetene er lite brukt så langt, og utvalget foreslår flere lovendringer som skal øke bruken av enhetene og bidra til at flere personer får hjelp

Utvalget foreslår blant annet at betinget påtaleunntatelse med vilkår om oppmøte hos rådgivende enhet skal være normalreaksjonen for ungdom som har begått en mindre narkotikaovertrødelse. Påtaleunntatelsen kan også inneholde et vilkår om ruskontroll. Det foreslås å øke møtelikten fra ett til inntil tre møter i løpet av tre måneder.

Utvalget foreslår også en lovhjemmel for at politiet kan unnlate å iverksette straffesak, og i stedet henvise en person til rådgivende enhet for frivillig oppfølging. Det foreslås at slik henvisning også kan sendes til rådgivende enhet i tilfeller hvor straffesaken henlegges.

I begge tilfeller vil rådgivende enhet for russaker etter utvalgets forslag ha plikt til å ta imot personen som er henvist til enheten, men det vil være frivillig for personen å møte. Manglende oppmøte etter innkalling, får ikke strafferettslige konsekvenser ettersom henvisning skjer utenfor straffesakssporet.

Kommunedirektørens vurdering

Opprettelsen av rådgivende enhet for russaker ble vedtatt i forbindelse med Stortingets behandling av Solbergregjeringens rusreform i juni 2021. Selv om rusreform ikke fikk

flertall, ble det likevel vedtatt viktige lovendring på rusfeltet, blant annet opprettelsen av rådgivende enhet for russaker.

Gjennom dette vedtaket ble kommunene tillagt en ny oppgave som *straffegjennomfører* for personer som var ilagt en strafferettslig reaksjon for bruk og besittelse av mindre mengde narkotika. Dette er en rolle som til vanlig ligger hos staten ved kriminalomsorgen eller hos konfliktrådet og ikke i kommunenes helsetjenester. Etter kommunedirektørens vurdering var ikke denne enheten tilstrekkelig utredet før den ble vedtatt i Stortinget juni 2021. Dette har ført til en rekke utfordringer med innretningen av tilbudet.

Høsten 2022 utredet en intern arbeidsgruppe innhold og oppgave ved etableringen av enhet for russaker i Kristiansand. Se vedlagte link [Jmf utredning av rådgivende enhet for russaker i Kristiansand datert desember 2022.](#)

Helsedirektoratet hadde da utarbeidet [nasjonale retningslinjer](#) for innholdet i rådgivende enhet for russaker hvor det ble understreket at tjenesten kun skal gi informasjon og ikke ordinær helsehjelp. Dette begrunnes i ett prinsipp om at helsehjelp skal bunne i frivillighet og ikke en straff. Følgende ble beskrevet i retningslinjene:

- Oppmøteplikt ved rådgivende enhet for russaker er ikke å anse som helsehjelp men en straffereaksjon.
- Oppmøtet skal ikke nedtegnes i pasientjournal, men registreres på annen måte i et administrativt system
- Rådgivende enhet skal gi generell informasjon om risiko og helsefare ved rusmidler som er allment tilgjengelig samt gi informasjon om hjelpetilbudet som finnes
- Rådgivende enhet har ansvar for å sørge for gjennomføring av ruskontrollen.
- Pålegg om ruskontroll hos rådgivende enhet er ikke basert på en helsefaglig vurdering, men ilagt som en strafferettslig reaksjon
- Påtalemyndigheten avgjør hvilke konsekvenser det får dersom personen ikke møter og/eller avgir positivt test

Ettersom rådgivende enhet for russaker ikke har hjemmelsgrunnlag til å gi helsehjelp når ungdommen møter kommunen som en del av en strafferettslig reaksjon, vurderer kommunedirektøren som usikkert hvorvidt slike samtaler faktisk vil føre til at ungdommer tar imot videre hjelp etter oppmøteplikten. Kommunen har hatt svært få saker i enheten ettersom politiet i liten grad har avdekket narkotikaovertridelser den siste tiden (jmf. figur 1 over)

Kommunedirektøren er usikker på om denne rollen er en del av kommunens overordnede samfunnsoppdrag. Kommunens samfunnsoppdrag er å levere gode tjenester til innbyggere i kommunen. Mennesker som av ulike grunner har behov for helse- og sosialtjenester i kommunen skal kunne få god og tilrettelagt oppfølging ut fra et prinsipp om frivillighet.

Kommunen er avhengig av høy tillitt fra innbyggerne for å levere tjenester på en god måte. Kommunens helsetjenester må ikke forveksles med en håndhevingsinstans. Det er politi, rettsvesenet og kriminalomsorgen som har ansvar for håndheving, etterforskning og straffegjennomføring av straffbare handlinger.

Som utvalget selv skriver i utredningen:

Det oppstår et visst spenningsforhold mellom helselovgivningen og straffegjennomføringen ved at rådgivende enhet for russaker er organisert under helse- og omsorgslovgivningen, men er gitt i oppgave å følge opp en strafferettslig reaksjon. Blant annet må det i fastleggningen av det konkrete innholdet i den strafferettslige møteplikten ved enhetene, trekkes en grense mot hva som anses som helsehjelp etter helselovgivningen, og dermed utløser bestemte krav til saksbehandlingen og forsvarlig tjenesteytelse.

Utvalget foreslår en utvidelse av oppmøteplikten fra ett til inntil tre møter hos rådgivende enhet for russaker. I utgangspunktet deler kommunedirektøren intensjonen om å øke fra ett til tre møter for å bedre sikre at ungdommen gis mulighet for å takke ja til videre hjelp. Likevel vil dette kunne medføre at grenseoppgangen mellom informasjon og helsehjelp blir mer utydelig gitt at oppdraget til enheten kun er å gi *generell informasjon om risiko og helsefare ved rusmidler som er allment tilgjengelig samt gi informasjon om hjelpetilbudet som finnes* (ref. helsedirektoratets retningslinjer). Det er også usikkert om det er hensiktsmessig at ungdommen møter tre ganger, for å få den samme *generelle informasjonen*.

Utvalget forslår en lovhjemmel for at politiet kan unnlate å iverksette straffesak, og i stedet henvise en person til rådgivende enhet for frivillig oppfølging. Det foreslås at slik henvisning også kan sendes til rådgivende enhet i tilfeller hvor straffesaken henlegges (utenfor straffesakssporet).

Kommunedirektøren er positiv til dette lovforslaget da politiet gis mulighet til å henvise til kommunen som et forebyggende tiltak utenfor straffesporet. Det vil gi kommunen et annet utgangspunkt enn når ungdommer blir henvist i straffesporet. Det bør videre utredes hvorvidt denne mulighet også bør gjelde for ungdom under strafferettslig alder (under 15 år) som er i befatning med ulovlig rusmidler.

Det er imidlertid uklart hvilken rolle rådgivende enhet skal ha overfor ungdommer som møter opp frivillig etter henvisninger fra politiet. Skal rådgivende enhet da kunne gi et annet tilbud enn det som er fastslått i retningslinjene ifra helsedirektoratet?

Kommune-direktøren vurderer at ungdommer som møter opp frivillig utenfor straffesporet bør gis helsehjelp på ordinært vis fra øvrige tjenester i kommunen. Så lenge rådgivende enhet for russaker ikke har hjemmelsgrunnlag for å gi helsehjelp er det lite hensiktsmessig at ungdom som frivillig ønsker hjelp fra kommunen møter opp til denne tjenesten slik den er innrettet i dag.

Kommunedirektøren savner at utredningen i større grad beskriver sammenhengen mellom kommunens ansvar for rådgivende enhet for russaker og konfliktrådets ansvarsområde i ungdomsoppfølging og ungdomsstraff. Særlig i mer komplekse saker saker der ungdommen har begått gjentatt kriminalitet er det uklart hvilken etat som bør få ansvar for straffegjennomføringen når det gjelder brudd på narkotikalovgivningen.

Kommunedirektøren vil anbefale at det gjøres en grundig evaluering av mandatet til rådgivende enhet for russaker i kommunene og vurdering av hvorvidt organiseringen av enhetene fungerer etter intensjonen.

Videre vil kommunedirektøren foreslå at regjeringen utreder hvilken rolle konfliktrådet kan ha i disse sakene og hvorvidt det er mer hensiktsmessig at vilkårene i alternative straffereaksjoner som omhandler bruk av ulovlig rusmidler heller blir overført til konfliktrådene.

Forslag til hørings svar:

Kristiansand kommune vurderer at forslagene om økt bruk av rådgivende enhet for russaker har en god intensjon om å sette ungdommer i kontakt med hjelpeapparatet på et tidlig tidspunkt. Likevel er rammene for opprettelsen av rådgivende enhet for russaker svært begrenset da enheten ikke har lovhjemmel til å gi helsehjelp men kun generell informasjon og råd. Bakgrunnen er grunnleggende prinsipp om at helsehjelp skal bygge på frivillighet.

Ettersom rådgivende enhet for russaker ikke har hjemmelsgrunnlag for å gi helsehjelp som en del av oppmøteplikten i en alternativ straffereaksjon, er det usikkert hvorvidt slike samtaler faktisk vil føre til at ungdommer tar imot hjelp av kommunen etter at oppmøteplikten er oppfylt.

Opprettelsen av rådgivende enhet for russaker påla kommunen en ny rolle og oppgave som straffegjennomfører. Kommunen er i utgangspunktet kritisk til å overta en slik rolle som til vanlig ligger hos staten uten at dette har vært grundig utredet.

Kommunen understreker at kommunens samfunnsoppdrag er å levere gode tjenester til innbyggere i kommunen. Mennesker som av ulike grunner har behov for helse- og sosialtjenester i kommunen skal kunne få god og tilrettelagt oppfølging ut fra et prinsipp om frivillighet.

Kommunen er avhengig av høy tillitt fra innbyggerne for å levere tjenester på en god måte. Kommunen må ikke forveksles med en håndhevingsinstans. Det er staten som har ansvar for håndheving, etterforskning og straffegjennomføring av straffbare handlinger.

Kommunen anmoder om at endringer i ruspolitikken bør sikre at de ulike institusjoners samfunnsoppdrag ikke blir utydelig på dette området selv om overordnet hensikten med en eventuell lovendringene kan være i tråd med felles interesser

Økonomiske konsekvenser

Utdrag fra utredningen:

Det er ikke mulig for utvalget å beregne de økonomiske konsekvensene for kommunene av utvalgets forslag. Den faktiske økningen i saksmengden vil i stor grad avhenge av politiets og påtalemyndighetens prioriteringer. På bakgrunn av innspill utvalget har mottatt fra KORUS, HelseDirektoratet og enkelte kommuner, legger utvalget til grunn at det er betydelig ledig kapasitet i de rådgivende enhetene per i dag. Dette varierer nok likevel mellom kommunene, blant annet avhengig av hvordan kommunene har valgt å organisere enhetene. Hvorvidt kapasiteten er tilstrekkelig til å håndtere den økte saksmengden er det ikke mulig å vurdere samlet for alle kommuner. Utvalget antar at kommunene i stor grad vil være i stand til å håndtere en økt saksmengde innenfor gjeldende økonomiske rammer, men at dette vil variere mellom kommuner. Utviklingen i saksmengde og saksbehandlingstid bør overvåkes av helsemyndigheten

Uttalelse fra ungdommens bystyre:

Ungdommens bystyre sitt arbeidsutvalg brukte lang tid på denne saken, vi erkjenner at det er en kompleks sak med mange hensyn. Først og fremst vil vi påpeke at vi er imot at unge skal ruse seg, og vi ser veldig tydelig at det er en økende utfordring blant oss.

Samtidig som vi har statistikk, mener vi det er mørketall på denne problematikken. Vi opplever en normalisering rundt det å ruse seg og dette anser vi som skremmende. Bruk av rusmidler blant unge skal ikke defineres som kriminelle handlinger, men heller et rop om hjelp i vår mening.

I saker hvor ungdom under 18 skal bli konfrontert med rus har vi en del anbefalinger til hva som er viktig å tenke på;

Vi opplever at ungdommer generelt har fått mindre respekt for politiet etter at de ble fratatt en del av makten til å kunne ransake. Likevel verdsetter vi ordningen med en slags «forsvarsperson» til ungdommen. Selv om en del fortsatt har tillit til politiet, har det vært uheldige saker hvor politiet har misbrukt makten til å sjekke ungdommene. Det er veldig viktig at ungdommer er godt informert om hvilke rettigheter de har, både når det gjelder hva de kan nekte for og hva konsekvenser av handlingene dems er. Om politiet er rette person til å informere om disse rettighetene der det oppstår aktuelle situasjoner, er vi kritiske til. Derfor kunne det vært fint om ungdommene som skulle testes hadde fått med seg en trygg voksen på sin side, noen som fortalte hvilke rettigheter de har og står som en andre person til å vurdere om det er nødvendig å sjekke. Da understreker vi at dette bør være en voksen som er fysisk tilstede, ikke kun over telefonen. Og det bør være en voksen med kompetanse innenfor juss, men også noen som har fått god opplæring i hvordan man gjenkjenner typiske rus symptomer. Uavhengig av dette syns vi at det er veldig positivt at opplæringen om dette også blir mer prioritert for politiet.

Ikke bare er det viktig med en trygghetsperson for de unge, men selve prosessen med ransakingen er utrolig viktig å ha forhåndsbestemt. Blant annet er omgivelsene veldig avgjørende for villigheten til å samarbeide med politiet i tilfeller der ungdommene må sjekkes. Bli ungdommen konfrontert på et offentlig sted, i nærheten av venner, på en fest eller på en plass der det synes for andre kan de bli mer opptatt av det enn å samarbeide. Selv ungdommer som ikke har ruset seg vil kanskje nekte å oppgi spyttprøve, kun fordi det setter dem i dårlig lys. Derfor vil vi at det skal være en klar prosedyre for hvordan man gjennomfører slike samtaler og tester, mest for å beskytte ungdommen mot uønsket oppmerksomhet.

Vi er enig i at det bør være en form av konsekvenser for ungdommene som ruser seg, men er tydelige på at det ikke skal være straff. Det vi er kritiske til ved det nye forslaget er mengden og kvaliteten på disse samtalene som vil bli gjennomført der ungdommer blir pålagt til oppmøte. Vi mistenker at det å kun informere ungdommene om hvilke fysiske konsekvenser rusmidler har og hvilken effekt på omgivelsene ikke er nok. Mange av ungdommene som ruser seg har ulike utfordringer i livene sine, og vi synes det ville vært nyttig å grave i disse og ha en samtale om bakgrunnen til at de ruser seg. I tillegg anser vi 1-3 pålagte møter som for lite, selv om vi vet det er ressurskrevende. Ungdommene vil lite sannsynlig rekke å få tillit til en voksen på så kort tid, og behøver nok tettere og mer oppfølging. Dette mener vi kan forebygge at en del ungdom prøver rusmidler gjentatte ganger. Det kan også føre til at man får fanget opp utfordringene som ligger til grunn, som f.eks. Vanskelige relasjoner til foreldre, psykiske lidelser eller andre ting som er viktig at ungdommen får tilstrekkelig hjelp til.

Det som blir tilbudt av hjelp til ungdommene som ruser seg er veldig avgjørende for tilliten til systemet og politiet videre. I sammenheng med det, lurer vi også på hva som skjer når ungdommene fyller 18. Om de går videre til å måtte betale bot eller vurderes som rusmisbrukere er veldig omfattende å definere. Hva skjer med den aldersgruppen som er mellom 18-25, hvor de ikke nødvendigvis prøver rusmidler for gøy, men ikke er tunge rusmisbrukere heller?

Selv om vi mener alle punktene ovenfor er svært viktige for å kunne ivareta ungdommene samtidig som vi setter rammer, vil vi understreke at vi tydelig mener at ressursene vi bruker i dag på politiet ift. Rusmidler og straff bør prioriteres om. Det er

*veldig viktig for oss at de som selger rusmidlene blir tatt og straffet, fremfor at det skaper problemer for de menneskene som bruker rusmidler til personlig bruk.
Si til slutt: ressurser må prioriteres om.*

For rusmiddelavhengige som ikke aktivt mottar hjelp, kan det være hensiktsmessig at påtaleunntatelsen gjøres betinget med pålegg om oppmøte hos rådgivende enhet for russaker som særvilkår, slik at disse kan sluses inn i hjelpeapparatet

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Formannskapet vedtar forslag til hørings svar på NOU 2024:12 om håndheving av mindre narkotikaovertridelser

Punkt 50/24: Budsjettreduksjon i forbindelse med næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret - vurdering av konsekvenser

Bilag

Vedtak PSU, 10092024, Sak 15/24, Budsjettreduksjon i forbindelse med næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret - vurdering av konsekvenser

Vedtak Eldre, 19092024, Sak 41/24, Budsjettreduksjon i forbindelse med næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret - vurdering av konsekvenser

Vedtak Form, 25092024, Sak 81/24, Budsjettreduksjon i forbindelse med næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret - vurdering av konsekvenser

Vedtak RPF, 09092024, Sak 59/24, Budsjettreduksjon i forbindelse med næringsvirksomheten ved vaksinasjonskontoret - vurdering av konsekvenser

Drøftingsmøte 200824

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024017604
Saksbehandler Tone Kylland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	09.09.2024	59/24
2 Partssammensatt utvalg	10.09.2024	15/24
3 Eldrerådet	19.09.2024	41/24
4 Helseutvalget	24.09.2024	50/24
5 Formannskapet	25.09.2024	81/24
6 Bystyret	30.10.2024	

BUDSJETTREDUKSJON I FORBINDELSE MED NÆRINGSVIRKSOMHETEN VED VAKSINASJONSKONTORET - VURDERING AV KONSEKVENSER

HELSEUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 24.09.2024 SAK 50/24

Helseutvalgets innstilling:

Saken tas til orientering.
(Enst.)

Forslag:

FRP har fremmet følgende forslag:
«Saken tas til orientering.»

Voteringer:

FRP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunedirektørens innstilling ble ikke votert over.

24.09.2024

Punkt .: Åpen halvtime